

Verslag bewonersavond Brandenburg-West aardgasvrij 11/10/2021 – Buurthuis VVSO WVT

Datum

11-10-2021

Locatie

Buurthuis VVSO WVT

Bijlagen: 1. Berekening en vergelijking kosten; 2. Presentatie BENG!; 3. Foto's bijeenkomst

Op maandagavond 11 oktober organiseerde gemeente De Bilt samen met energiecoöperatie BENG! een bijeenkomst voor bewoners van Brandenburg-West. De bijeenkomst is een vervolg op de bijeenkomst die op 13 september jl. was georganiseerd. Er is destijds besproken hoe de wijk in de toekomst duurzaam verwarmd kan worden. De gemeente en BENG! zijn met de bewoners van Brandenburg-West in gesprek gegaan over wat zij van deze plannen vinden. De bijeenkomst werd afgesloten met een vragenlijst. Hierin zijn vragen opgenomen over hoe de inwoners tegen de ontwikkelingen aankijken, wat hun voorwaarden zijn om mee te doen en welke informatie ze graag tijdens de sessie op 11 oktober ontvangen. Aan de hand van deze informatie is het programma van bewonersavond in oktober vastgesteld. Dit is een programma met 5 workshops geworden. In 3 verschillende rondes volgden de bewoners workshops.

Voor het verwerven van de rijksbijdrage (subsidie) en de financiering zijn de ideeën, randvoorwaarden, zorgen en kansen van bewoners belangrijk. Door middel van de bewonersavonden, buurtgesprekken en individueel contact met BENG! en de gemeente zijn inwoners van Brandenburg-West actief betrokken bij het uitwerken van de plannen voor het bronnet. In de plannen voor de gezamenlijke warmtevoorziening beslissen bewoners zelf volledig over hun eigen woning én over het warmtenet. En ook wanneer zij willen worden afgesloten van het gasnet.

Het programma van 11 oktober:

19:00 - 19:30 Inloop

19:30 - 19:40 Introductie: Boy: terugblik op vorige bijeenkomst en programma vandaag
Joris: de kosten in 5 minuten

19:40 - 19:45 Inschrijven voor workshops

19:45 - 20:15: Workshops ronde 1

20:15 - 20:20: 5 minuten pauze

20:20 - 20:50: Workshops ronde 2

20:50 - 20:55: 5 minuten pauze

20:55 – 21:25: Workshops ronde 3

21:25 - 21:35: Afronding plenair: tijdlijn en stappenplan vervolg

21:35 - 22:00: Vraag en antwoord en ruimte voor nabespreken

De workshops waaruit gekozen kon worden:

1. Achtergrond project; "Je was er de vorige keer niet" - voor de nieuwkomers

2. "Verdieping van de kosten/baten" - voor de specialisten
3. "Mogelijkheid gedeeld eigenaarschap warmtenet: wie wordt eigenaar?"
4. "Voorwaarden en meekoppelkansen"
5. "Samen aan de slag; hoe verduurzaam je je eigen huis en kan je daar samen stappen in zetten?"

Op de bewonersavond waren 6 inwoners aanwezig. De bijeenkomst op 13 september waren 18 bewoners aanwezig. Er zijn veel vragen gesteld en opgestuurd voorafgaand aan de bewonersavond van 11 oktober, daarom zijn de antwoorden ervan voorbereid en onderdeel gemaakt van de verschillende workshops. Omdat het aantal aanwezigen lager was dan verwacht, is er voor gekozen om samen de invulling van het programma vast te stellen en dit plenair te laten plaats vinden. De aanwezige bewoners hebben gezamenlijk de keuze gemaakt op workshop 2, 3 en 4 te willen volgen. Workshops 1 en 5 zijn ook kort besproken.

Workshop 2: Verdieping van de kosten/baten

In deze eerste plenaire workshop zijn de aanwezigen door ingenieur Joris Boschloo meegenomen in een verdiepende rekensessie over alle kosten en opbrengsten voor bewoners met een eigen huis (zie ook bijlage 1). Inwoners gaven aan dat ze vooral interesse hadden in de vaste kosten en de variabele kosten. Bij dit bronnet is ervoor gekozen om de kosten voor de aansluiting op het bronnet bij de bewoners neer te leggen en vervolgens terug te betalen middels de rijksbijdrage, omdat dit financieel het meest voordelig is. Immers, als een externe partij de aansluiting bekostigt, zal deze hierover winst willen maken, terwijl als de bewoner er zelf in investeert de kosten lager zullen blijven. Bij toekenning van de rijksbijdrage (subsidie) wordt deze dus onder andere ingezet om de kosten hiervoor te vergoeden. Er wordt dus om een investering gevraagd, maar daardoor is het variabele tarief wel lager. Deze kosten zijn in detail toegelicht aan de hand van de spreadsheet met de berekeningen.

Verder gaf de ingenieur ook een overzicht van de gasprijzen en de elektriciteitsprijzen en hoe deze zijn toegenomen de afgelopen weken. Alle prijzen zijn vergeleken met verschillende scenario's om woningen te verduurzamen en een laagtemperatuur bronnet. De verschillende maandelijkse en jaarlijkse investeringskosten, rentekosten en energiekosten zijn doorgenomen met de verschillende scenario's naast elkaar. Het kostenplaatje zoals dat nu in concept voor ons ligt is te vinden in de bijlage.

Doordat het niet volledig bekend is hoe goed elke woning geïsoleerd is, is het lastig om een eenduidig cijfer te geven voor iedere woningeigenaar. Er werd uitgelegd dat elke woning kan worden verwarmd met de warmtepomp (bij deelname aan het warmtenet moet dit een water-waterwarmtepomp zijn), ook als een huis slecht geïsoleerd is. Dit betekent dat het niet noodzakelijk is om hoge investeringen in het isoleren van de woningen gedaan moeten worden. Echter staat hiertegenover dat er dan wel meer elektriciteit wordt gebruikt door de warmtepomp in combinatie met een relatief hoog energiegebruik omdat de warmte uit de relatief slecht geïsoleerde woningen weglekt. De voorkeur gaat dan ook alsnog uit naar het isoleren van woningen naar minimaal energielabel B. Verder is het naast isoleren ook mogelijk om bijvoorbeeld zonnepanelen te nemen, waardoor het elektriciteitsverbruik nog meer afneemt. Hiernaast worden ook het plaatsen van speciale ventilatoren onder verwarming als een nuttig investering genoemd.

De workshop wordt afgesloten met enkele vragen vanuit de aanwezigen:

- **Vraag:** Er is behoefte aan vergelijk van andere scenario's op hoofdlijnen, waarom is er gekozen voor het laagtemperatuur bronnet? Is dit wel de goedkoopste optie?
- **Antwoord:** ja, dit blijkt uit de startanalyse van het Rijk. Een individuele verduurzaming zonder bronnet is duurder, evenals een hoogtemperatuur of

middentemperatuur warmtenet. Het laagtemperatuur bronnet is ook de optie met de laagste maatschappelijke kosten, omdat een middentemperatuur warmtenet veel duurder is in de aanleg en de CO2-uitstoot hierbij amper omlaag gaat als de woningen niet geïsoleerd worden. Zie ook het verslag van de vorige bijeenkomst.

- **Vraag:** De gasprijzen stijgen, gaan de elektriciteitsprijzen niet ook nog stijgen?
Antwoord: Deze stijgen minder hard dan de gasprijs, want elektriciteit wordt slechts gedeeltelijk nog met gas opgewekt.
- **Vraag:** Wanneer wordt de subsidieaanvraag ingediend?
Antwoord: Op 1 november 17.00 uur.

Workshop 3: Mogelijkheid gedeeld eigenaarschap warmtenet: wie wordt eigenaar?

De tweede workshop is gepresenteerd door Nicole van Overbeek (voorzitter BENG), voor de presentatie zie bijlage 2. Het doel van BENG! is een energieneutraal de Bilt. Dit willen ze bereiken samen met bewoners en bedrijven. Er wordt benadrukt dat BENG! dus niet noodzakelijk eigenaar wil worden van het bronnet, maar ze wel graag het gesprek met de bewoners hierover aan willen gaan. Een belangrijk doel van de energiecoöperatie is het realiseren van 50% eigenaarschap van de inwoners bij duurzame energiebronnen zoals zonneparken, dit geldt ook voor het warmtenet. Dit kan alleen in samenspraak met de inwoners gerealiseerd worden, als zij dit willen moeten ze actief de handschoenen oppakken. Daarom zoekt BENG! ook inwoners om hierover samen in gesprek te gaan, of het gesprek zelf met de burens over dit onderwerp aan te gaan. Hoe willen inwoners het eigenaarschap invullen? Om op deze vraag in te gaan kwamen de inwoners ook met enkele ideeën en vragen. Deze vragen werden niet direct beantwoord, maar zijn een mooi startpunt om vanuit verder te denken over de invulling van het eigenaarschap van het bronnet.

Ideeën/vragen:

- Hoe gaat het elders, voorbeeld?
- Grote en ingewikkelde opgave?
- Er zijn deskundige op organisatievormen nodig.
- Hoe lang speelt dit?
- Hoe ziet de gemeente dit?
- De gemeente streeft naar 50% eigenaarschap; wat is die investering dan? Gaat het om zeggenschap of eigenaarschap?
- Ordergrootte investering
- Wie behartigt belangen?
- Wat is de rol van de SSW?
- Wie is de initiatiefnemer?
- Wat levert het precies op?
- Voordehand liggend dat de gemeente dit (gedeeltelijk) op zich neemt.

De aanwezige bewoners gaven aan het idee van gedeeld eigenaarschap toe te juichen, maar hier zelf geen actieve rol in te willen spelen. Andere bewoners die dit wel willen, kunnen contact opnemen met BENG! hierover.

Workshop 4: Voorwaarden en meekoppelkansen

In de laatste workshop kregen de aanwezigen een energiebesparingsbox voor in huis. Hierin zaten tochtstrip, een LED-lampje, een douchetimer en HR-radiator folie. Deze boxen zouden eigenlijk uitgedeeld worden in de workshop 'Samen aan de slag', maar omdat deze niet plaatsvond deze avond, werd hier nu nog kaart aandacht aan besteed.

De derde workshop is een vervolg op de bewonersbijeenkomst op 13 september. Er zijn die avond gezamenlijk al voorwaarden opgesteld onder welke de bewoners gebruik willen maken van het bronnet en hun woning erop willen aansluiten. De voorwaarden die toen zijn opgesteld, worden nog eens herhaald:

- Het moet passen in de woning. Kan het in de kruipruimte, ondergronds, in de tuin of in de schuur? De woningen bieden niet altijd evenveel ruimte, en deze ruimte wil men naar eigen gebruik kunnen invullen.
- In het verlengde van het vorige punt: een zo klein mogelijk voorraadvat
- Gemengd eigenaarschap van het net
- Geen opgedrongen pakket aan woningmaatregelen, alleen wat de inwoner persoonlijk nodig heeft afnemen.
- Benut collectieve inkoop voor wie daar gebruik van wil maken
- Benut een natuurlijk aansluitmoment
- Benut natuurlijke vervangmomenten bij woningonderhoud
- De collectieve oplossing van het warmtenet moet toekomstvast zijn, mensen moeten zekerheid krijgen dat waarin ze meegaan een goede keus is
- Leveringszekerheid
- Zekerheid over de maatregelen in de woning waarin je investeert
- Beginnersstimulatie en compensatie; voorlopers die aan het begin mee willen doen compenseren voor het feit dat maatregelen later in de tijd mogelijk goedkoper gaan worden.
- Autonomie bij het zelf opwekken van energie
- Duidelijke kaders gemeente

De inwoners gaven aan deze voorwaarden nog altijd als belangrijk te beschouwen. Ook gaven ze nog enkele aanvullingen op deze eerder geformuleerde voorwaarden:

- Arboretgeving: het is van belang dat er rekening wordt gehouden met het onderhoud en montage van de warmtepomp in combinatie met de werkomstandigheden monteur.
- Kunnen de netten aan elkaar gekoppeld worden? Het moet in een groter systeem van netten passen.
- Er moet gezocht worden op welke plekken de collectieve warmtepompen het beste kunnen worden ingevoerd.
- Er moet een vaste plek komen van een bewonersvertegenwoordiging in de voorbereiding en verdere uitwerking. Er moet dus een meedenk groep zijn van de inwoners.
- Er moet rekening worden gehouden met het verschil tussen kruipruimte omvang van verschillende woningen
- Er moet aandacht komen voor de status van SSW en hier moet duidelijke communicatie voor komen.

In deze ronde zijn de vorige randvoorwaarden dus nog eens aangevuld met een aantal andere voorwaarden. De bijeenkomst werd na deze ronde afgesloten. In dit verslag zijn met goedkeuring van de aanwezigen ook sfeerfoto's ingevoegd (bijlage 3).

Vervolg

De aanvraag wordt op 1 november om 17.00 uur ingediend. Hieraan voorafgaand wordt deze week (de week van 11 oktober) het collegevoorstel ingediend. Hierin worden nog laatste aanscherpingen meegenomen die deze avond naar voren kwamen. Uiterlijk eind maart krijgt de gemeente te horen of de subsidievraag is toegekend.

Momenteel zijn er veel bewegingen in gang gezet betreft de energietransitie om mee door te gaan. Inwoners zullen hierover dan ook geïnformeerd blijven en in geadviseerd worden. De energietransitie in deze wijk blijft kansrijk. Als de subsidie niet wordt toegekend, moeten er andere plannen worden gemaakt om de warmtetransitie in deze wijk uit te voeren. Als de subsidie er wel komt, dan wordt de uitvoering stapsgewijs aangepakt. SSW zal hierin een grote rol spelen, en woningeigenaren kunnen zelf kiezen of en wanneer ze instappen.

Bijlage 1: Kosten en opbrengsten bronnet en verduurzaming woningen verschillende scenario's

Zie bijgevoegd document

Bijlage 2: Presentatie BENG!

Zie bijgevoegd document

Bijlage 3: Foto's van de bijeenkomst

